

دکتر سید حسن اسعدی

«لغات مصطلح در مسائل و مقررات» «ثبت اسناد و املاک»

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
درخواست ثبت ملک
رئال جلسه علوم انسانی

درخواست ثبت ملک با تنظیم اظهارنامه از اداره ثبت محل وقوع ملک بعمل می آید و بطور مختصر فعلاً نکات مشروطه زیر در قبول درخواست ثبت مهم است.
۱- ملک در دفتر توزیع اظهارنامه بنام مقاضی یا کسی که مقاضی قائم مقام اوست شماره گذاری شده باشد.

ممکن است مقاضی علی طریق الارث و انتقال قهری قائم مقام کسی باشد که ملک در دفتر توزیع بنام او نوشته شده و یا از طریق انتقال اختیاری مانند، خریداری و صلح و غیره ید او متعلقی (بدون واسطه یا مع الواسطه) از ید شخصی باشد که ملک در دفتر توزیع بنام او معرفی گردیده است، و چون تصرفات بلا معارض و مالکانه

متقاضی در ملک مورد تقاضای ثبت برای پذیرش درخواست ثبت اهمیت دارد، مطالبه سند انتقال رسمی در این قبیل موارد از متقاضی ضرورت ندارد ولی علاوه بر تصرفات بلا معارض و مالکانه متقاضی باید بر اثر تحقیقات انتقال ملک بدرخواست کننده از طرف کسی که ملک در دفتر توزیع بنام او معرفی شده اخر از شود (بخشنامه ۱۱۸۰ سازمان ثبت کشور) ۵۴/۲/۶۱

۳- متقاضی بعنوان مالک متصرف ملک مورد درخواست ثبت باشد و بنا بر این هر گاه متقاضی بعنوان دیگری مانند اجاره و صلح منافع متصرف باشد قبول درخواست ثبت اصل و عین ملک از چنین متصرفی جایز نیست.

۴- تصرفات مالکانه متقاضی در ملک مورد درخواست ثبت مباح بوده و منع قانونی نداشته باشد، بنا بر این کسانی که در املاک عمومی تصرفاتی بنمایند، این تصرفات مجوز قبول درخواست ثبت فخواهد بود، مثلا هر گاه کسی در اراضی مستحبه ساحلی و مواد و موقوفات عام و حرم رودخانهها و انبار طبیعی و طرق و شوارع متر و که و منابع ملی و غیر آنها از املاک عمومی تصرفاتی نماید پذیرش درخواست ثبت از او خلاف قانون میباشد. کاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

۵- ملک مورد درخواست ثبت کلا وابعضاً جزو ملک دیگری قبل از قبول درخواست ثبت نشده باشد. برای احرار این مطلب لازم است به پرونده های ثبتی املاک مجاور واصلی قریه (اگر ملک مورد درخواست ثبت جزو قریه ای است که دارای مستثنیاتی اعم از عرصه و یا اعیانی می باشد) در موقع قبول درخواست ثبت موافعه شود.

۶- در مواردی که متقاضی مدعی است ملک او در موقع شماره گذاری عمومی از قلم افتاده و فاقد شماره است بایستی نهایت دقت بعمل آید که احیاناً درخواست ثبت مکرری که منجر بتصویر سند مالکیت معارض میگردد پذیرفته نشود و تضییع حق و تجاوز با املاک عمومی و اشخاص حقیقی یا حقوقی بوجود نیاید، و پس از رسیدگیها و اقدامات لازم چنانچه هیچ نوع اشکالی برای قبول درخواست ثبت نباشد

آخرین شماره بخش برای آن معین شود و در دفاتر توزیع اظهارنامه و آمار (دفتر مجھول‌المالک) منعکس شود.

۶- هرگاه درموقع احراز تصرف مالکانه اختلافی بوجود آید اداره ثبت محل بایستی از قبول درخواست ثبت خودداری و موضوع را جهت صدور دستور جهت اقدام طبق قسمت آخر فراز ۳۰۸ مجموعه بخشندامه‌های ثبته تا آخر سال ۴۹ به ثبت منطقه گزارش و پس از ایجاد اقدامات لازم و صدور رأی هیئت نظارت برابر بند ۱۷۰ اصلاحی قانون ثبت که قابل اعتراض و شکایت و طرح درشورایعالی ثبت است طبق مقررات عمل نماید.

۷- برای رسیدگی به صحت و سقم دعوی مدعی مالکیت و احراز تصرفات مالکانه بالامعارض او در ملک مورد درخواست ثبت و رعایت نکات فوق الذکر معاینه محل و انجام تحقیقات محلی وسیله نماینده ثبت ضروری است و مشارالیه مکلف است کروکی ملک را ترسیم و صورت مجلس لازم با اظهار نظر خود تنظیم و باضمام مدارک تسلیمی متقاضی و اظهارنامه تنظیم شده (در صورتیکه تنظیم اظهارنامه بلاشکال باشد) را بنظر مدیر ثبت برساند.

هرگاه مساحت ملک در محدوده شهر و بیش از هزار متر مربع و در خارج از محدوده شهرها بیش از پنجهزار متر مربع باشد پذیرش درخواست موکول به اجازه مدیر کل منطقه است، بدیهی است اظهارنامه در در هر صورت مدیر ثبت محل اعضاء خواهد نمود.

۸- حدود ملک در اظهارنامه باید قید شود و معطوف نمودن آن به برگ استشهادیه (طبق بخشندامه شماره $\frac{۳/۲۹۰}{۵۴/۱/۲۲}$ سازمان ثبت) جایز نیست.

۹- علاوه بر قید برگشت اظهارنامه در دفترین توزیع اظهارنامه (مدل سابق) و آمار در دفتر توزیع اظهارنامه فرم جدید (موضوع بخشندامه $\frac{۳/۴۹۴}{۵۴/۱/۳}$ سازمان ثبت کشور) که دفتر قانونی است نیز عمل شود.

۱۰- قید حقا به یا حق الشرب (با استثنای قنوات) در اظهارنامه ممنوع است و در این قبیل موارد بایستی جمله (با استفاده از مقررات قانون آب بر طبق نحوه ملی شدن آن) ذکر شود.

۱۱- در موقع رسیدگی بدرخواست املاکی که با اراضی مواد، منابع ملی شده، موقوفات، املاک متعلق بشهرداری، اراضی مستحبته و جاده‌ها و رودخانه‌ها مجاور است از نماینده مرجع ذی‌ربط دعوت شود و نهایت دقت بعمل آید که تجاوزی باملاک و اراضی مجاور و حریم قانونی راههای ماشین رو و آهن و غیره و رودخانه‌ها و انبار صورت نگیرد.

۱۲- درخواست ثبت اتباع بیکانه با رعایت مقررات مربوط با استعمال اتباع بیکانه و پس از کسب دستور از مرکز بعمل می‌آید.

۱۳- در مورد املاک استردادی که جریان ثبت آنها قبل از انتقال ملک باعیل‌حضرت رضا شاه کبیر خاتمه نیافته باشد باید از محکوم لـه یا قائم مقام او درخواست ثبت مجدد پذیرفته شود و این اعم است از آنکه قبل از انتقال مذکور ملک درخواست ثبت شده یا آنکه مجهول باشد.

۱۴- نسبت به املاک هجهول‌المالک و املاکی که در باره آنها تقاضای ثبت نشده و به ثبت نرسیده باشد و در اجرای قانون اصلاحات ارضی بزارعین واگذار شده یا بشود احتیاج به تقاضای ثبت از طرف منتقل‌الیه ندارد، ثبت محل مکلف است بر طبق انتقالاتی که واقع شده یا می‌شود پرونده‌ای بنام هر یک از خریداران تشکیل داده و اعم از اینکه ملک بصورت مشاع یا مفروض بزارع منتقل شده باشد بدون انتشار آگهی‌های نوبتی حصه متصرفی زارع را تحدید و بصدور سند مالکیت آن اقدام نماید (ماده ۱۴۲ الحاقی بقانون ثبت).

۱۵- کسانی که تا آخر شهر یو در ماه سال جاری (۱۳۵۴) درخواست ثبت

نمایند میتوانند ملک خود را بهر مبلغی که مایل باشند قیمت بگذارند و حق ثبت آن را هم باقساط برابر آئین نامه ماده ۱۲۰ قانون ثبت پیردازند، ولی بعد از پایان شهر یور ماه حق ثبت و هزینه مقدماتی بمانند قیمت منطقه‌ای یک جا وصول خواهد شد (بخشنامه $\frac{۳/۷۷۰۶}{۵۴/۱۲/۲۲}$ سازمان ثبت کشور).

در خاتمه متذکر میگردد که چون ذکر متون کلیه مواد قانونی و آئین نامه مربوط به ثبت املاک و بخشنامه‌ها که درباره درخواست ثبت املاک موجود است و منابع و مستندات محتوای این بحث بشمار می‌آید موجب تطویل بود ما بذکر نکات فوق الذکر بطور خیرالکلام ماقول و دل اکتفاء نمودیم و طالبین میتوانند به مأخذی که در متن به آنها اشاره شده و یا ذیلا ذکر میشود مراجعه نمایند.

الف - مواد ۱۱، ۱۲، ۲۵، ۱۲۰، ۱۳۸ و ۱۴۲ (الحقی) قانون ثبت اسناد و املاک.

ب - قوانین مربوط باراضی مستحبته و شهرداریها و حفظ و بهره برداری از جنگلها و مراسع و موقوفات و قانون افزار و تقسیم اراضی مربوط سازمان مسکن و ماده ۱۹ قانون املاک واگذاری و ماده ۱۷ قانون تقسیم و فروش املاک موردن اجراه بزادعین مستأجر.

پ - مواد ۱ (اصلاحی)، ۴ الی ۵۱ آئین نامه قانون ثبت اسناد و املاک و آئین نامه ماده ۱۲۰ قانون مذکور.

ت - فرازهای ۳۰۸، ۳۵۵ الی ۳۳۷، ۳۷۷، ۴۰۹ مجموعه بخشنامه‌های ثبته تا آخر سال ۴۹.

ث - بخشنامه‌های $\frac{۳/۱۱۵۴}{۵۴/۲/۲۰}$ ، $\frac{۳/۲۸۲}{۵۴/۱/۲۵}$ ، $\frac{۳/۱۵۴}{۵۴/۱/۱۹}$ ، $\frac{۳/۶۴۶۸}{۵۴/۱/۱۷}$ ، $\frac{۳/۸۲۴}{۵۴/۲/۱۱}$ سازمان ثبت کشور.